

NICOLAE COMAN (NICKY)

Ne-am întâlnit în mileniul trecut în clasa I primară la Școlile Arhiepiscopale "Sf. Andrei" din Calea Călărașilor din București – actualmente teren viran. Eram sortiți muzicii de către familie, familii ce s-au destrămat curând după Război. Cum necum, străbătând fiecare în parte toate etapele de muncă și mizerie ale copilăriei și ale adolescenței, ne-am regăsit după liceu bătând la ușa Conservatorului "Ciprian Porumbescu" (citește Universitatea Națională de Muzică din București), la un an diferență. Fiecare pe drumul său, separați de tot atâtea câte, de fapt, ne-au legat într-o prietenie de-o viață.

Se spune că odată cu dispariția unui profesor dispărea o bibliotecă. Nimic mai adevărat în cazul lui Nicolae Coman. Casa sa din mahalaua Delea Veche din care nu a emigrat niciodată, mai întâi trăind singur într-o cameră friguroasă, apoi în două, cu dependențe permanente în curs de reamenajare, o casă dintr-o curte mai mult lungă decât lată, care în sfârșit, după Revoluție, i s-a retrocedat, aceasta s-a constituit în ani într-un imens depozit de cărți achiziționate fără încetare și – mai ales! – citite cu o pasiune fără egal. De unde și adevărata sa propensiune pentru cuvânt, literă și *vers*. Îmi vin în minte câteva fraze achiziționate din lecturi: "(...) *car les poètes mentent trop* (...)" sau : "vorba i-a fost dată omului spre a-și ascunde gândurile (...)". Trecând și peste Zarathustra și peste alții, stau și mă gândesc la câte și mai câte i-ar fi putut trece prin minte prietenului meu, care zeci de ani și-a petrecut toate nopțile într-un același fotoliu din Delea Veche, scriind fără încetare versuri albe și rimate. Nopti devenite un inepuizabil rezervor de *verb*. Câștigate prin veghe... (multe îți trec prin minte când îți dispar contemporanii, rând pe rând...).

Nicolae Coman a refuzat vehement zeci de ani să-și publice poeziile. A fost foarte zgârcit cu lumea, deși în fond era o natură generoasă. A educat cu o dăruire, talent pedagogic și strălucire intelectuală generații peste generații de studenți. Cursul său de armonie era de fapt un curs de cultură generală, de o aleasă consistență. Și-a publicat, după ani de tăcere, o selecție de poezii, încă în așteptare. Era un mare povestitor, un om al conversației. Își proiecta permanent propria lume în tot ceea ce făcea și îi cădea în mână. A fost, și mai ales pentru toți cei ce-l frecventau, un interlocutor excepțional, capabil să-și afirme interesul asupra oricui, oricând; și nu oricum, ci cu o capacitate culturală (adesea poetică) și o strălucire aparte. Știa (aproape) tot; și dacă nu știa, improviza la fața locului ca nimeni altul. Putea dezvolta indefinit orice temă pusă în discuție; în *cuvânt*. A știut să-și modeleze viața și timpul exact așa cum a dorit, fără rabat. Un alt coleg, un fin ironist, spunea mai în glumă, mai în serios că ai nevoie de geniu ca să trăiești o viață întreagă fără ca să faci nimic. Să-ți-o trăiești după propriile tale reguli și atât. Pare a fi o

operă de geniu cu destul de puțini chemați. Adică, să-ți **creezi** integral *propria viață* privind în jur doar dacă simți nevoia; *dacă* simți nevoia. Autism? – haida' de!...

Cazul lui Nicolae Coman este altfel. A fost tot timpul în mijlocul lumii (mari?), aproape o viață întreagă în Conservator, în atenția tuturor, intersectându-se permanent cu toți și cu fiecare în parte și afirmându-și farmecul și originalitatea fără rezerve. Tributar zodiei Peștilor, era dăruit cu un talent muzical autentic. Nu a scris mult și aveam de multe ori impresia că mai ales în "timpul liber" (!); de care oricum a dispus berechet... A cules din jur și a experimentat în propria sa creație puțin din ideile estetice în uz la vremea sa (la vremea noastră). Și-a acordat o libertate absolută în creația sa: în fond, o



treabă a fiecăruia și de care singur autorul dă seamă. Adevărata sa viață, i-aș zice, vocația i-a fost litera, sintagma, cuvântul, ideea, versul, poezia cu întregul univers inclus (inclusiv *sunetul*).

A fost un om bun, un coleg și un prieten căruia îi vom simți cu toții lipsa. Dar numai Creatorul stabilește ordinea în care venim și plecăm din astă lume.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Nicolae BRÂNDUȘ

Nicolae Coman

Renumerele internațional al Universității Naționale de Muzică București s-a clădit prin contribuția de mare valoare a măestrilor care, de aproape două veacuri, au dăruit culturii muzicale românești capodopere și au cultivat afirmarea unor generații prețioase de artiști. Suntem nevoiți acum, ca la fiecare despărțire, când suferim mereu câte o nouă pierdere, să suportăm cu curaj o altă lovitură a destinului. Maestrul Nicolae Coman a fost unul dintre marile nume aparținând celei de a doua părți a secolului XX. Cu generozitate, cu un devotament plin de afecțiune pentru fiecare generație de studenți, a predat cu calm, atașament și pasiune Arta armoniei și Compoziției. Continuând pilda celor care i-au fost mentori, modele de măiestrie artistică, discipol al lui